

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbă și literaturi slave
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură rusă/ Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLS5124 (1) Frazologie/ Teoria și practica traducerii (disciplinele fac parte din pachetul de Curs opțional 5 – LLX5108) - (în limbile rusă și română)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Balázs Katalin / Lector dr. Sanda Misirianțu							
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector dr. Balázs Katalin / Lector dr. Sanda Misirianțu							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Opț.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					19
Tutoriat					16
Examinări					4
Alte activități.....					-
3.7 Total ore studiu individual	98				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea examenului la disciplina Curs opțional 5 presupune promovarea segmentelor <i>Frazologie</i> și <i>Teoria și practica traducerii</i>, cele două segmente având pondere egală (50%+50%) în calculul mediei.
4.2 de competențe Curs 1	<ul style="list-style-type: none"> Noțiuni teoretice din domeniul lexicologiei și din alte compartimente ale limbii; un inventar lexical însușit la orele de cursuri teoretice și practice de limbă rusă din semestrele anterioare.
Curs 2	<ul style="list-style-type: none"> Noțiuni de bază de teoria și practica traducerii.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu tablă, fotocopii, laptop
5.2 de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu tablă, fotocopii, laptop Prezența la orele de curs nu este obligatorie; prezența la orele de seminar este obligatorie în proporție de 75%, prezentarea la evaluarea finală fiind condiționată de frecventarea orelor de seminar.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate.</p> <p>C2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba rusă.</p> <p>C3 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii ruse și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.</p> <p>C5 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională.</p> <p>CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.</p> <p>CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Curs 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Însușirea conceptelor din domeniul frazeologiei ruse. . • Dezvoltarea și perfecționarea deprinderilor de comunicare orală și scrisă; aplicarea în practică a cunoștințelor teoretice. • Completarea vocabularului cu îmbinări stabile de cuvinte. <p>Curs 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea cunoștințelor specifice traductologiei. • Familiarizarea cu terminologia disciplinei. • Manifestarea interesului de către studenți pentru profesia de traducător.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Curs 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea studenților cu noțiunile de bază; cu termenii disciplinei (conceptul de frazeologism și frazeologie; caracteristicile specifice ale unităților frazeologice; tipuri de frazeologisme; frazeologisme polisemantice, omonime, sinonime etc.). • Identificarea unităților frazeologice în diferite texte, găsirea echivalentelor în limba maternă (română/maghiară). • Dezvoltarea abilităților de utilizare corectă a frazeologismelor limbii ruse în vorbirea scrisă și orală. • Recunoașterea și explicarea diferitelor fenomene ale limbii ruse ce țin de domeniul frazeologiei, punerea acestora în contrast cu aspecte corespondente ale frazeologiei limbii materne. • Aprofundarea și dezvoltarea competențelor lingvistice; îmbogățirea vocabularului. <p>Curs 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea importanței cunoașterii contextului în care se naște o traducere. • Cunoașterea strategiilor, a procedeelelor și a greșelilor de traducere. • Analizarea posibilităților de traducere în/din limbile rusă și română. • Conștientizarea unor posibile direcții de lucru pe „șantierul traducătorului”. • Cunoașterea celor mai importanți traducători din literatura rusă în limba română. • Manifestarea de către studenți a interesului pentru profesia de traducător.

8. Conținuturi

8.1 Curs 1 – Frazeologie	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive. Obiectul de studiu al frazeologiei. Conceptul de frazeologism: definiție.	Prelegerea participativă, demonstrația, exemplificarea, analiza, explicația	

2. Principalele caracteristici ale frazeologismelor. Clasificarea frazeologismelor limbii ruse din punctul de vedere al contopirii lor semantice: clasificarea după V.V. Vinogradov și N.M. Șanski.	Prelegerea participativă, demonstrația, exemplificarea, analiza, explicația	
3. Polisemia frazeologică. Criterii de delimitare a frazeologismelor polisemantice de cele omonime.	Prelegerea participativă, demonstrația, exemplificarea, analiza, explicația	
4. Omonimia frazeologică. Clasificarea omonimelor frazeologice.	Prelegerea participativă, demonstrația, exemplificarea, analiza, explicația	
5. Sinonimia frazeologică. Serii sinonimice frazeologice. Delimitarea sinonimelor frazeologice de variantele frazeologice.	Prelegerea participativă, demonstrația, exemplificarea, analiza, explicația	
6. Originea frazeologismelor limbii ruse.	Prelegerea participativă, demonstrația, exemplificarea, analiza, explicația	
7. Frazeologisme limbii ruse din punctul de vedere al structurii gramaticale.	Prelegerea participativă, demonstrația, exemplificarea, analiza, explicația	

Bibliografie:

- Balázs Katalin, *Активный компонент в русских фразеологических моделях / Componentul activ în frazeologismele rusești*, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Philologia*, Categ. CNCSIS B+, Cluj-Napoca, 1/2008, p. 56-61.
- Balázs Katalin, *Семантические и грамматические свойства фразеологизмов русского языка / Trăsăturile semantice și gramaticale ale frazeologismelor limbii ruse*, în „Studii de limbă, literatură și metodică”, vol. IX, Cluj-Napoca, 1998, p. 77-114.
- Sojocar, Dana, *Фразеология. Основные понятия*, București, 2004.
- Баско, Н.В., *Русские фразеологизмы в ситуациях*, уч. пос., Москва: Русский язык, 2017.
- Виноградов, В.В., *Об основных типах фразеологических единиц в русском языке*, в кн. *Лексикология и лексикография. Избранные труды*, Москва, 1977.
- Телия, В.Н., *Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологические аспекты*. Москва, 1996.
- Шанский, Н. М., *Фразеология современного русского языка*, Москва, «Либроком», 5 изд., 2010.
- ****Фразеологический словарь русского языка*, под ред. А.И. Молоткова, Москва: Русский язык, 1986.
- Чепкова, Т.П., *Русский язык как иностранный. Знакомимся с русской фразеологией*, учеб. пос., 2-е изд., стер., Москва: Флинта, 2013. // <http://znanium.com/bookread.php?book=466435>
- Яранцев, Р.И., *Русская фразеология. Словарь-справочник*, Москва: Русский язык, 1997.

8.2 Seminar 1 – Frazeologie	Metode de predare	Observații
1. Discutarea temelor propuse în vederea realizării referatelor de seminar. Lingviști consacrați ai frazeologiei ruse: V.V. Vinogradov, N.M. Șanski, V.N. Teliya etc. Prezentarea celor mai importante dicționare frazeologice rusești.	Expunerea, demonstrația, conversația, dezbaterea	
2. Trăsăturile semantice și gramaticale ale frazeologismelor limbii ruse.	Expunerea, demonstrația, conversația, dezbaterea	
3. Valoarea stilistică a unităților frazeologice.	Expunerea, demonstrația, conversația, dezbaterea	
4. Criteriul traductibilității unităților frazeologice.	Expunerea, demonstrația, conversația, dezbaterea	
5. Specificul național reflectat în unitățile frazeologice.	Expunerea, demonstrația, conversația, dezbaterea	
6. Frazeologia contrastivă.	Expunerea, demonstrația, conversația, dezbaterea	

7. Prezentarea referatelor.	Expunerea interactivă	
Bibliografie: <ul style="list-style-type: none"> • Balázs Katalin, <i>Analiza lingvistică a proverbelor din limbile rusă, română și maghiară</i>, în vol. „Slavistica europeană azi”, Editor: Sanda Misirianțu, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2007, p. 187-195. • Balázs Katalin, <i>Семантические и грамматические свойства фразеологизмов русского языка / Trăsăturile semantice și gramaticale ale frazeologismelor limbii ruse</i>, în vol. „Studii de limbă, literatură și metodică”, vol. IX, Cluj-Napoca, 1998, p. 77-114. • Bolocan, Gh., Voronțova, Tatiana, <i>Dicționar frazeologic rus-român</i>, București, Editura Științifică, 1968. • Colțun, Gh., <i>Dicționar român-rus</i>, Chișinău, Ed. Arc, 1996. • Козлова, Р.М., <i>Структурно-семантические модели фразеологизмов</i>, в кн. <i>Проблемы фразеологической и лексической семантики</i>, Москва, ИТИ Технологии, 2004, с. 76-79. • Ломакина, О.В., <i>Фразеология в тексте</i>, Москва: РУДН, 2019. • ***<i>Фразеологический словарь русского языка</i>, под ред. А.И. Молоткова, Москва, Русский язык, 1986. • Яранцев, Р.И., <i>Русская фразеология. Словарь-справочник</i>, Москва, Русский язык, 1997. 		
8.2. Curs 2 – Teoria și practica traducerii (curs / seminar)	Metode de predare	Observații
C1. Curs introductiv: comunicarea obiectivelor propuse; precizări privind modalitățile de evaluare; schițarea principalelor direcții și teme abordate în cadrul cursului; Prezentarea bibliografiei reprezentative pentru domeniu. S1. Seminar introductiv: chestionarea studenților privind sfera de interes și așteptările personale; discutarea demersurilor propuse.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C2. Cunoașterea contextului social, istoric și cultural în care apar traducerile. S2. Studiu de caz – traducerea în spațiul românesc.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C3. Triada „Scriitor – Traducător – Editor”: conștientizarea importanței rolului traducătorului. S3. Relația „Scriitor – Traducător” – studiu de caz: trad. Antoaneta Olteanu/ scriitorii Mihail Șişkin și Andrei Kurkov.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C4. Cine traduce? – profilul traducătorului. S4. Portret de traducător.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C5. Aspectele lingvistice ale traducerii. S5. Traducerea – mijloc de învățare a unei limbi.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C6. Aspecte culturale ale traducerii. S6. Analiză de text: particularități ale transpunerii realităților lingvistice.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C7. Procesul de traducere. Particularități și dificultăți ale activității de traducere. S7. Practica traducerii: decizie și asumare traductivă (I).	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C8. Greșeli de traducere. Procedee de traducere. Strategii de traducere. S8. Practica traducerii: decizie și asumare traductivă (II).	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C9. „Șantierul traducătorului”: direcții și opțiuni. S9. Studiu de caz: Jaroslav Hašek, <i>Peripețiile bravului soldat Švejk în războiul mondial</i> .	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C 10. Infrapaginalul traducerii: importanța notelor de subsol. S10. Studiu de caz: „From Russia with love”.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C 11. Traducători din literatura rusă în limba română. S 11. Text literar: analiza variantelor de traducere.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	

C 12. Arta de a traduce. S12. Atelier de traducere.	Expunerea, argumentarea, analiza, dialogul.	
C 13. Colocviu	Evaluare sumativă.	
C, S 14. Prezentarea referatelor	Expunerea interactivă.	
Bibliografie: <ul style="list-style-type: none"> Ермолович, Д.И., <i>Основы профессионального перевода</i>, Москва, 1996. Комиссаров, В.Н., <i>Теория перевода (лингвистические аспекты)</i>, Москва, «Высшая школа», 1990. Марчук, Ю.Н., <i>Теория и практика перевода</i>, Москва, «НВИ-Тезаурус», 2005. Фёдоров, А. В., <i>Основы общей теории перевода</i>, Москва, «Высшая школа», 1983. Ballard, Michel: <i>Numele proprii în traducere</i>, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2011. Bantas, Andrei: <i>Didactica traducerii</i>, București, Editura Teora, 1999. Condrea, Irina: <i>Comunicarea prin traducere</i>, Chișinău, Editura Tehnica-Info, 2001. Eco, Umberto: <i>A spune cam același lucru: experiențe de traducere</i>; Iași, Editura Polirom, 2008. Ionescu, T., <i>Știința și/sau arta traducerii</i>, Limes, Cluj-Napoca, 2003. Jeanrenaud, Magda: <i>Universalile traducerii: studii de traductologie</i>, Iași, Editura Polirom, 2006. Lungu-Badea, Georgiana: <i>Mic dicționar de termeni utilizați în teoria, practica și didactica traducerii</i>, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2012. Nida, Eugene Albert: <i>Traducerea sensurilor: traducerea posibilă și imposibilă</i>, Iași, Editura Institutului European, 2004. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> Conținutul disciplinei este în concordanță cu materia care se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Universitatea Jagiellonă (Polonia), Universitatea din Varșovia (Polonia), Universitatea din Szeged (Ungaria). În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul/specializarea are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu: 1. TRADEURO SRL 2. Wolters Kluwer Financial Services 3. S.C. SIMEX S.A. 4. S.C.Universal CO SA

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs și seminar 1	a. cunoașterea conceptelor, fenomenelor prezentate și discutate în cadrul cursului teoretic; b. gradul de asimilare a limbajului de specialitate; c. capacitatea de a aplica în practică cunoștințele din domeniul frazeologiei (exerciții, traduceri, identificarea frazeologismelor în texte); d. elaborarea (<i>obligatorie</i>) și prezentarea unui referat, pe parcursul semestrului, pe o temă aleasă din frazeologie (prezența la orele de seminarii, activitatea pe parcursul semestrului, prezentarea referatului – 50% din nota la Frazeologie).	Colocviu scris / oral	50%
10.5 Curs și seminar 2	1. activitatea pe parcursul semestrului: a. intervenții în cadrul discuțiilor propuse (35%);	Colocviu scris / oral	50%

	b. realizarea temelor și/sau elaborarea lucrărilor de seminar (35%); 2. evaluare, în cadrul colocviului (30%).		
--	---	--	--

10.6 Standard minim de performanță

Curs și Seminar 1

- Însușirea cunoștințelor de bază privind frazeologia limbii ruse.
- Cunoașterea sensului unităților frazeologice studiate la curs și seminar.
- Identificarea frazeologismelor în texte; capacitatea de analiză.
- Utilizarea corectă și adecvată a frazeologismelor în limbajul oral și cel scris.

Curs și Seminar 2

- Familiarizarea cu terminologia disciplinei.
- Cunoașterea celor mai importanți traducători din literatura rusă în limba română.

Data completării 5.04.2024	Semnătura titularului de curs și seminar 1 Lector dr. Katalin Balázs 	Semnătura titularului de curs și seminar 2 Lector dr. Sanda Misirianțu
Data avizării în departament 12.04.2024	Semnătura directorului de departament Conf. univ. dr. Ioan Herbil 	
Data avizării la Decanat 17.04.2024	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății